



## Notat / skriftlig orientering

10. maj 2010

### Forslag vedr. en europæisk stabiliseringsmekanisme

#### Resumé

*ECOFIN har på mødet den 9. maj 2010 besluttet en aftale til sikring af finansiell stabilitet i Europa. Kommissionen har på baggrund af den seneste uro på de finansielle markeder og erklæringen fra eurolandenes stats- og regeringschefer fremlagt et forslag til en finansieringsmekanisme til sikring af finansiell stabilitet. Forslaget omfatter en facilitet (hjemmel i Traktatens artikel 122.2), hvor euro-lande i vanskeligheder kan søge om lån inden for et loft på ca. 60 mia. euro, som optages af Kommissionen på markedet og garanteres af alle EU's medlemslande i fællesskab, som det er tilfældet med den facilitet, som allerede eksisterer for EU-lande uden for euroen.*

*Derudover vil den samlede aftale omfatte en supplerende lånefacilitet for eurolandene på grundlag af en mellemstatlig aftale, hvor eurolandene yder bilaterale lån eller stiller bilaterale garantier. Eurolandenes supplerende lånefacilitet omfatter lån op til 440 mia. euro.*

*Dermed omfatter beslutningerne på ECOFIN en ramme fra EU på i alt 500 mia. euro. IMF vil derudover stille finansiering til rådighed svarende til mindst halvdelen af det samlede bidrag fra EU.*

#### Baggrund

Den internationale økonomiske og finansielle krise har øget udfordringerne med store offentlige underskud samt høj og stigende offentlig gæld i en række europæiske lande. De store finanspolitiske udfordringer har nu medført uro på de finansielle markeder med stigende og volatile risikopræmier og rentespænd. Grækenland er i ekstraordinært store problemer og får et lån på 110 mia. euro fra eurolandene (80 mia. euro) og IMF (30 mia. euro).

Eurolandenes stats- og regeringschefer har på denne baggrund på et møde om den økonomiske krise den 7. maj 2010 vedtaget en erklæring, der blandt andet fastslår, at Kommissionen vil fremlægge et konkret forslag om en europæisk stabiliseringsmekanisme for at sikre finansiell stabilitet i Europa.

Kommissionen har d. 9. maj 2010 fremlagt et forslag om en sådan stabiliseringsmekanisme mhp. vedtagelse på det ekstraordinære ECOFIN-møde d. 9. maj 2010.

#### Indhold

ECOFIN drøftede på mødet den 9. maj 2010 en aftale til sikring af finansiell stabilitet i Europa bl.a. på baggrund af et Kommissionsforslag til forordning om en europæisk finansiell stabiliseringsmekanisme.

Aftalen omfatter følgende hovedelementer, som fremgår af de konklusioner, som blev vedtaget på ECOFIN:

- 1) En låneramme på ca. 60 mia. euro til eurolande

- 2) En ”overbygning” på 440 mia. euro til dækning af lånebehov for eurolande, der ligger ud over lånerammen (punkt 1), og som stilles til rådighed på basis af bilaterale garantier fra eurolandene.
- 3) Spanien og Portugal har forpligtet sig til at gennemføre yderligere væsentlige tiltag til konsolidering af deres offentlige finanser i 2010 og 2011, som vil blive præsenteret på ECOFIN d. 18. maj.

Det fremgår ligeledes af konklusionerne, at IMF derudover vil stille finansiering til rådighed svarende til mindst halvdelen af det samlede bidrag fra EU.

*Ad 1: En lånefacilitet til eurolande*

Denne del af forslaget har form af en fællesskabsmekanisme, der giver mulighed for at yde lån eller åbne en kreditfacilitet til en eller flere medlemsstater i euroområdet, som er ramt af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder, som den pågældende medlemsstat ikke selv er herre over.

Den nye låneramme udgør ca. 60 mia. euro og vil blive garanteret af den disponible margen på EU-budgettet, der udgør forskellen mellem de afsatte betalinger og loftet for egne indtægter, sammen med den eksisterende lånefacilitet til EU-lande uden for euroen på 50 mia. euro, hvor allerede udstedte lån udgør ca. 15 mia. euro. Der er således mulighed for nye lån på ca. 35 mia. euro. Den nye låneramme på 60 mia. euro vil således indebære nye garantier på ca. 25 mia. euro.

Mekanismen bemyndiger Kommissionen til på unionens vegne at optage lån på kapitalmarkederne eller i finansielle institutioner. Der vil derfor i praksis være tale om, at Kommissionen optager lån på markedet og foretager genudlån til den pågældende medlemsstat. Medlemslandene påtager sig at garantere de lån, Kommissionen har optaget på markedet, og til at dække lånet i det tilfælde, hvor den pågældende medlemsstat ikke servicere lånet fra fællesskabsmekanismen. Faciliteten vil ikke have betydning for EU-budgettet, idet referencen til marginen til uforudsete udgifter i EU-budgettet, alene anvendes for at fastsætte den maksimale ramme for lånet eller kreditfaciliteten under fællesskabsmekanismen.

Ifølge forslaget forudsætter aktiveringen af lån eller kreditfaciliteter under mekanismen, at den pågældende medlemsstat i samarbejde med Kommissionen og ECB udarbejder en nærmere redegørelse for den økonomiske og finansielle situation i medlemsstaten og den planlagte økonomiske genopretning. Rådet træffer på denne baggrund og under inddragelse af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg (EFC) beslutning med kvalificeret flertal om ydelsen af lånet eller kreditfaciliteten, de økonomisk-politiske betingelser for lånet, samt løbetiden og de øvrige betingelser for lånet eller kreditfaciliteten, der som udgangspunkt udbetales successivt (dvs. i trancher). Kommissionen overvåger løbende og i samarbejde med EFC den økonomiske politik i den pågældende medlemsstat med henblik på at sikre overensstemmelse med genopretningsplanen og forpligtelserne for lånet, og denne overvågning lægges til grund for de successive udbetalinger af lånet eller kreditfaciliteten.

Denne foreslåede mekanisme hænger sammen med den allerede eksisterende EU-finansieringsmekanisme (”betalingsbalancefaciliteten”) for *ikke-eurolande*, som

er vedtaget med hjemmel i Traktatens artikel 143, hvor Kommissionen kan optage lån på markedet, som medlemslandene hæfter for, op til maksimalt 50 mia. euro (loftet blev i maj 2009 udvidet fra de hidtidige 25 mia. euro). Denne finansieringsmekanisme omfatter imidlertid netop alene EU-lande uden for euroen, jf. formuleringen af artikel 143. Betalingsbalancefaciliteten er blevet anvendt til at yde lån til Letland og Ungarn samt Rumænien, i alt ca. 15 mia. euro.

*Ad 2: En overbygning baseret på bilaterale lån fra euro-landene*

Derudover vil den samlede aftale omfatte en supplerende lånefacilitet på 440 mia. euro for eurolandene på grundlag af en mellemstatlig aftale, hvor eurolandene yder bilaterale lån eller stiller bilaterale garantier. Eurolandenes supplerende lånefacilitet har i udgangspunktet en varighed på tre år.

### **Hjemmel**

Forslaget (punkt 1) er baseret på Traktatens artikel 122.2. Artiklens stk. 2 giver Rådet hjemmel til på bestemte betingelser at yde en medlemsstat finansiel støtte fra unionen i tilfælde af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder i medlemsstaten, som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre over.

Rådet træffer beslutning på baggrund af forslag fra Kommissionen, og Rådets formand underretter efterfølgende Europa-Parlamentet om beslutningen.

### **Nærhedsprincippet**

Ikke relevant.

### **Europa-Parlamentet**

Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om afgørelser under artikel 122.2.

### **Lovgivningsmæssige, statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser**

Forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark.

Forslaget vil medføre en potentiel dansk garantiforpligtelse svarende til Danmarks andel af garantien for den samlede låneramme. Såfremt hele lånerammen på 60 mia. benyttes og ingen af de pågældende lande måtte være i stand til at servicere deres lån under faciliteten, vil udvidelsen af lånemandatet potentielt kunne få statsfinansielle konsekvenser på maksimalt omkring DKK 9 mia., svarende til ca. 2 pct. af den samlede låneramme. Det bemærkes, at den del af lånefaciliteten, som måtte komme fra den eksisterende betalingsbalancefacilitet, vil være omfattet af de garantier, der allerede tidligere er givet fra EU-landene i forbindelse med betalingsbalancefaciliteten.

Etableringen af en finansieringsmekanisme, der bidrager til finansiel stabilitet i Europa, vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

### **Høring**

Kommissionens forslag har ikke været i høring.

**Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Sagen er skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg d. 8. maj 2010 til forhandlingsmandat.

**Holdning***Dansk holdning*

Danmark støtter en facilitet, hvor euro-lande i vanskeligheder kan søge om lån inden for et loft på ca. 60 mia. euro, som optages af Kommissionen på markedet og garanteres af alle EU's medlemslande i fællesskab, som det er tilfældet med den facilitet, som allerede eksisterer for EU-lande uden for euroen.

Danmark lægger vægt på, at alle europæiske lande bør gennemføre konsolidering på linje med deres henstillinger under Stabilitets- og Vækstpagten og om nødvendigt fremskynde og styrke deres tiltag i lyset af deres respektive udfordringer.

Danmark støtter rådskonklusionerne, som udover faciliteten på 60 mia. euro omfatter den bilaterale ramme fra eurolandene på 440 mia. euro, der bringer den samlede ramme fra EU op på 500 mia. euro.

*Andre landes holdninger*

Alle EU-lande støtter konklusionerne, herunder faciliteten på 60. mia. euro og den bilaterale ramme fra eurolandene på 440 mia. euro.